

ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ

ਉਦਾਰਵਾਦ ਦਾ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਉਦਾਰਵਾਦ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਾਜਨੀਤਕ , ਆਰਥਕ , ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ ਵਰਤਮਾਨ ਯੁੱਗ ਬੀ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਬ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਹੈ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ

ਉਦਾਰਵਾਦ ਦਾ ਅਰਥ

- ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਹੈ ਲਿਬਰਲਿਜ਼ਮ ਲਤੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਬਰਲਿਜ਼ਮ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਲਿਬਰਲਿਜ਼ਮ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ

ਉਦਾਰਵਾਦ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

- ਹੈਲੋਵਿਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਦਾਰਵਾਦ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬੌਧਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਆਦਿ ਸਭ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਸਟਾਰਟੋਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਸਧਾਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰਵਾਦ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨਿਆਇਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰਾਜ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਰੂਪ ਹੈ।

ਉਦਾਰਵਾਦ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

1. ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ
2. ਜਨ ਸਹਿਭਾਗਤਾ
3. ਸੁਤੰਤਰਤ
4. ਸਮਾਨਤਾ
5. ਭਰਾਤਰੀ ਭਾਵ
6. ਬਹੁਵਾਦੀ ਸਰੂਪ

ਸੱਤਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ

ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ

ਨਿਯਮਿਤਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ

ਬਹੁਮੱਤ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ

ਗੱਠਬੰਧਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ

ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ

-
- ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ
 - ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਖੰਡਨ
 - ਧਰਮ _ਨਿਰਪੱਖਤਾ
 - ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਤੱਰਦਾਇਕਤਾ
 - ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ
 - ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ
 - ਸਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਨ

-
- ਜਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ
 - ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ
 - ਸਭ ਦੀ ਭਲਾਈ

-
- ਸਿੱਟਾ_ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਇਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ । ਜੂਨ 1997 ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਸ਼ਵਪਰੀਕਰਨ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਆਰਥਿਕਤਾ ਉਦਾਰੀਕਰਣ ਦੀ ਉਦਾਰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਗਣਰਾਜ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।

